

Soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku

V rámci významného výročí Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici si budeme připomínat i dvě jubilea slováckého verbuňku. Je to již deset let, kdy byl tento tanec zapsán do Seznamu mistrovských děl ústního a nemateriálního dědictví lidstva UNESCO. Druhé jubileum pak souvisí se Soutěží o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku. Znělka strážnického festivalu letos otevírá tento pořad již potřicáté v řadě.

„Za třicet let obnovené soutěže se jich ovšem na festivalových pódiih vystřídaly stovky a pro samotný verbuňk je neopomenutelný fakt, že mnoho z nich se stalo tanečními vzory pro další tisíce verbířů, kteří verbuňk tančí po celém Slovácku i mimo něj,“ dodává autor Jan Blahůšek.

Kompletní seznam všech vítězů a oceněných najdete na www.festivalstraznice.cz. Tady je alespoň stručný výčet vítězů: Stanislav Popela (2014, 2011), Jakub Tomala (2013, 2010, 2009), Martin Kobzík (2012), Martin Jelínek (2008, 2004), Josef Létal (2007), Jakub Džubera (2006), Jiří Mach (2005), Erik Feldvabel (2003, 2000, 1999, 1998), Štěpán Hubačka (2002, 2001, 1996), Hynek Chrenčík (1997), Martin Kaňa (1995), Tomáš Machalínek (1994), Jiří Gregor (1993), Ladislav Jagoš (1992), Miroslav Vymazal (1991), Josef Vajčner (1990), Martin Černý (1989), Rudolf Tuček (1988, 1987, 1986), Jan Miroslav Krist (1959), Jan Pavlík (1958), Milan Kropáček (1957), Miloš Janulík (1948, 1947)

Jubilea se promítnou především do odpoledního finále soutěže, které začíná na amfiteátru Zahrada v obvyklém čase, tedy o půl třetí odpoledne. Jan Blahůšek, člen autorského kolektivu, doplňuje: *„Po festivalové znělce*

zatančí tanečníci ze Strážnice, kteří byli oceněni jako nejlepší při prvním ročníku soutěže v roce 1946. V úvodu finále pak vystoupí téměř všichni žijící vítězové. Samostatnou skupinou budou zástupci z Podluží, protože z tohoto regionu pochází asi největší počet vítězů. V další skupině zatančí verbíři z Hanáckého Slovácka, Hornácka a Kyjovska. Za Uherskohradištsko a Uherskobrodsko zaverbují Erik Feldvabel a Jakub Tomala, kteří si prvenství vysoutěžili několik let po sobě.“

K finále soutěže neodmyslitelně patří také představení vítězů dětské soutěže, která vrcholí v polovině června v rámci festivalu Kunovské léto. *„Je optimistické, že někteří dětské tanečníci pokračují i dál ve strážnické soutěži. Tyto soutěže aktivují rodiče, aby své chlapce svěřovali do péče těm, kteří je verbuňk naučí. Tímto se verbuňk uchovává a zůstává mezi tanečníky živý. A navíc rodiče nejenže nechávají své syny učit verbuňk, ale někteří otcové jej své kluky učí sami,“* dodává Blahůšek.

S verbuňkem se ve Strážnici setkáváte tradičně dvakrát. V sobotu v devět ráno začíná **předkolo**, kterému předcházejí regionální kola. Tam se představují tanečníci jednotlivých subregionů a do Strážnice se probojuvávají více než tři desítky chlapců. V

odpoledním finále se vedle vítězů tohoto kola utkají také verbíři, které v předkole nevidíte. Jsou to vítězové regionálních kol a samozřejmě nejlepší tanečník verbuňku předchozí strážnické soutěže.

Během soutěže budou tanečníky verbuňku doprovázet tři **muziky**: Burčáci z Míkovic s primáši Františkem Ilíkem a Zdeňkem Staškem, OLINA z Hodonína s primášem Viktorem Procházkou a cimbálová muzika Šmytec z Brna s primášem Markem Trávníčkem. „Myslím, že účast muziky Burčáci ve Strážnici přesahuje i těch třicet let, co doprovází soutěž. Muzika zajišťuje folklorní občerstvení „Pod Šancama“ až do ranního nedělního kuropění. Pravda v posledních letech mají vydatnou podporu i případné zastoupení v mladých Burčácích, jejich následovnicích,“ dodává předseda poroty Rudolf Tuček.

O tom, kdo z verbířů postoupí do finále a kdo se pak zvítězí v soutěži, rozhoduje **odborná porota** ve složení: Rudolf Tuček (předseda), Josef Bazala, Erik Feldvabel, Štěpán Hubačka, Ladislav Jagoš, Tomáš Machalínek, Josef Šťastný, Petr Vozár, Miroslav Vymazal. Výkony tanečníků sleduje také porota seniorů: Jan Gajda, Ivan Marčík, Jan Pavlík, Karel Pavlišťík, Jaroslav Švach a Ladislav Vašek. Co všechno porota

hodnotí, je přesně uvedeno ve Statutu soutěže (více na www.nulk.cz). Hodnotí se předzpěv, tanec i vzhled kroje. Navíc i diváci mají možnost zasáhnout do seznamu finalistů tím, že mohou hlasovat v **anketě diváka**. Její vítěz postupuje do finále i v případě, že ho nevybere porota.

Verbířská soutěž je jednou z možností, kde se můžete setkat s **pamětníky festivalu**. Rudolf Tuček, předseda poroty, dodává: „Budou tam Karel Pavlišťík, duchovní otec obnovené soutěže, Jan Pavlík, skvělý zpěvák a hornácký tanečník, Jaroslav Švach, nestor podlužáckého folkloru, Ladislav Vašek, dlouholetý předseda obnovené soutěže, ale i Vlasta Ondrušová, která stála u zrodu obnovené soutěže.“

V porotě seniorů zasedne **Karel Pavlišťík**, který obnovenou soutěž vyprosil u tehdejšího ředitele Ústavu lidové kultury. Jak vzpomíná na svého kamaráda a tanečníka Jana Miroslava Krista? „Jan Miroslav byl od chvíle, kdy jsme spolu sedli do lavice ve třídě prvního ročníku Obchodní akademie v Uherském Hradišti, brácha na celý život. O tom, že jeden bez druhého si to neumíme představit, jsme nemluvili. To ovšem nebránilo tomu, abychom při nějakém sporu (nebylo jich moc) na sebe neřvali včetně oslovování jmény ze zvířecího světa. Brzo jsme vždycky vyšuměli, řekli si, co a jak, a pak už se jen makalo!“

A jak Karel Pavlišťík hodnotí současné výkony tanečníků? „Jsem členem poroty seniorů. Mladým se do toho nepletu a navíc jim vůbec nezavidím – ve finále bývá rozdíl mezi špičkami „vlasový“. Pro mne je nejdůležitější, že soutěž splnila to, kvůli čemu jsme ji s Janem Miroslavem obnovovali. Na Slovácku se zase verbuje. Stovky mladých verbířů navíc verbuji skvěle. Vážím si moc práce chlapů v porotě, všech mužů i žen obětavě pracujících v realizačním týmu soutěže, ve Sboru lektorů a znalců, v roli vedoucích souborů i organizátorů hodů, vinobraní, dožíněk, a fašanků, prostě všech, kteří ve všech koutech Slovácka pečují ze všech sil o verbuňk bez očekávání oficiální slávy či nedejbože hmotných statků. Dobrého slova a slova ocenění by se jim však mělo vždy dostat. Proto se chápu této příležitosti, abych jim vyjádřil hlubokou úctu a nejupřímnější dík s prosbou, aby vydrželi i v časech budoucích!“

Vraťme se k aktuální soutěži. K těm, kdo se významně podílejí na **atmosféře finále**, patří moderátor Ladislav Šimeček, který soutěž uvádí od roku 2004. Zeptali jsme se ho, jak se na soutěž připravuje: „Zpovzdálí sleduji regionální kola. Čtu si vizitky jednotlivých verbířů. S každým verbířem mluvím před soutěží a vše doladujeme. Je to velký adrenalin, protože verbířů je vždy hodně a na přípravu je cca jen hodina mimo zkoušky, losování... Často tedy jdu na podium a zaimprovizuji. Je navíc důležité, aby publikum bylo pro všechny verbíře „stejně“ naladěné. Tzn. u verbířských hvězd není potřeba nic dodávat, ale u méně známých kluků je potřeba pořádně zafajrovat. Vystupovat před masou lidí samo o sobě není jen tak, a kdyby navíc byla ještě zablokovaná a nepřátelská...“ Největším lákadlem soutěže jsou podle něj hezčí chlapi, atmosféra gladiátorského souboje, zvyk, výborné muziky a legrace.

Na závěr ještě připomeňme, že v letech 2000–2003 vznikl jedinečný videodokumentační projekt *Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska*, v rámci jehož druhé řady s názvem *Mužské taneční projevy* byl realizován šestidílný soubor věnovaný specifické podobě slováckého verbuňku na Kyjovsku, Podluží, u hanáckých Slováků, na Strážnicku, Veselsku a Uherskoostrožsku, na Uherskohradištsku a Uherskobrodsku a na Horňácku. Mimořádnou zásluhu na realizaci tohoto vsutku jedinečného dokumentárního souboru, který se stal stěžejní součástí nominačního návrhu pro UNESCO, měl tanečník a choreograf Jan Miroslav Krist (1932–2007).

info@nulk.cz, festival@nulk.cz

foto: archiv NULK, Michal Adamec a Magdalena Šťastná
Strážnice, 11. června 2015

Partneři festivalu:

hlavní mediální partner

mediální partneři

partneři festivalu

Festival se koná za podpory Ministerstva kultury

MINISTERSTVO
KULTURY